

Vesa Kallio kesk ym.

Lakialoite laiksi kiinteistöverolain 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Lisätään kiinteistöverolaissa (654/1992) määriteltyjen verosta kokonaan tai osittain vapaiden kiinteistöjen luetteloon maatalouden tuotantorakennukset. Kiinteistöveroa ei olisi tämän seurauksena jatkossa suoritettava kyseisistä rakennustyypeistä lainkaan.

PERUSTELUT

Maatalous on kärsinyt heikosta kannattavuudesta jo pitkään. Koronapandemia ja Venäjän hyökkäyssota ovat entisestään heikentäneet maatalouden kannattavuutta, kun tuotantopanosten hinnat ovat nousseet. Hinnat näyttävät jääneen pysyvästi korkeammalle tasolle. Lisäksi korkojen nousu vaikuttaa tilojen taloutta heikentävästi. Erityisesti ongelmassa ovat investoineet tilat, jotka muodostavat suomalaisen maatalouden ja sitä kautta koko ruokaketjun selkärangan. Kyse on myös mitä suurimmassa määrin koko Suomen huoltovarmuudesta.

Pellervon taloustutkimus PTT:n maa- ja elintarviketalouden ennusteen (3.10.2023) mukaan elintarviketeollisuuden volyymi laskee edelleen tänä vuonna ja viennin kasvunäkymä säilyy heikkona. Ruokaketjuun tuleva rahavirta kääntyy laskuun ensi vuonna. Tämä näkyy maatalouden markkinatulojen pienenemisenä heikon viljasadon vaikutusten lisäksi. Maa- ja elintarviketalouden ennusteessa oletetaan, ettei Venäjän hyökkäyssodassa tapahdu merkittäviä muutoksia ennustekauden aikana. Talouden epävarmuus ja epävakaa geopolitiittinen tilanne heijastuvat markkinoihin edelleen.

PTT:n mukaan maatalouden yrittäjätulo laskee tänä ja ensi vuonna tuottajahintojen laskiessa ja tuotantopanosten hintojen pysyessä totuttua korkeammalla tasolla. Tänä vuonna tulot markkinoilta pienenevät jonkin verran, mikä on seurausta tuottajahintojen laskusta. Kulut pienenevät tänä vuonna erityisesti lannoitteiden, rehujen ja energian hintojen laskun myötä, mutta samalla muun muassa korkotason nousu ja työntekijöiden palkkakustannukset kasvattavat maatalouden kuluja.

EU:n yhteisen maatalouspolitiikan uuden rahoituskauden (CAP2027) toimeenpano käynnistyi vuoden 2023 alussa. Kokonaisuudessaan maatalouden saama tukimäärä laskee hieman verrattuna edelliseen rahoituskauteen.

Lakialoite LA 11/2023 vp

Viime vuoden valtion kriisitukipaketista maksettu noin 200 miljoonan euron osuus paransi yrittäjätuloa vuonna 2022. Maksamaton osuus, noin 80 miljoonaa euroa, jakautuu useaan eri kohteeseen vuosille 2023—2026, joten sen vaikutus jäänee vähäiseksi yrittäjätulolaskelmassa.

Maatalouden investointitahti on voimakkaasti hiipunut kustannustason ja korkotason nousun myötä. Lisäksi investointien aloittamista ovat hidastaneet EU-rahoituskauden vaihdos ja metsäkatoasetukseen liittynyt epäselvyys nautakarjatilojen osalta. EU-rahoituskauden käynnistyttyä ja päätöksenteon päästyä alkuun rakentaminen käynnistyy, mutta maatalouden investointinäköymä säilyy heikkona ennustekaudella. Maatalousalan investointeja hidastaa heikon kannattavuuden luoma epävarmuus investointien onnistumisesta.

Kiinteistövero on vuosittain maksettava, kiinteistön omistukseen perustuva vero. Kiinteistövero koskee sekä maata että rakennuksia. Maa- ja metsätalousmaa sekä vesialueet eivät kuulu kiinteistöveron piiriin, mutta maatilojen rakennukset sen sijaan kuuluvat. Kyseinen vero siis on yksi maatalousyrittämisen kannattavuutta heikentävistä rasitteista.

Verohallinnon ennakkotietojen mukaan vuonna 2023 Suomessa kiinteistöveroa kerätään kokonaisuudessaan 2,246 miljardia euroa (lähde: www.vero.fi). Tästä maatalouden tuotantorakennusten osuuden on arvioitu olevan Verohallinnon tilastotietokannan mukaan 14,8 miljoonaa euroa. Kyseessä on siten kiinteistöverotuksen kokonaisuus huomioiden suuruusluokaltaan melko pieni tulo valtiolle. Sen sijaan vaikeassa ja epävarmassa tilanteessa elävälle maatalousyrittäjälle tuotantorakennusten vero on merkittävä kuluerä kaiken muun ohella. Kuntien menettämä raha olisi mahdollista korvata tarvittaessa valtionosuusjärjestelmän kautta.

Maatalouden heikkoa kannattavuutta tuettiin valtion toimesta vuonna 2022 määräaikaisella tuotantorakennusten kiinteistöverotuella, mikä osaltaan kertoo kyseisen veron olevan tilojen taloutta rasittava kuluerä.

Kiinteistöverotuen hyötyjiä olivat viime vuosina tuotantorakennuksiin investoineet maatalousyrittäjät. Arviolta kymmenesosa kiinteistöverovelvollisista maksaa kolme neljäsosaa maatalouden tuotantorakennusten kiinteistöverosta. On myös hyvä huomioda, että Ruotsissa ei kanne- ta kiinteistöveroa maatalouden tuotantorakennuksista.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

kiinteistöverolain 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kiinteistöverolain (654/1992) 3 §:n 1 momentin 1 kohta, sellaisena kuin se on laissa 1060/2020, seuraavasti:

Lakialoite LA 11/2023 vp

3 §

Verosta kokonaan tai osittain vapaat kiinteistöt

Kiinteistövero ei ole suoritettava:

1) metsästä, maatalousmaasta eikä maatalouden tuotantorakennuksista;

Tämä laki tulee voimaan _____
päivänä _____ kuuta 20 ____.

Helsingissä 19.10.2023

Vesa Kallio kesk
Hanna Räsänen kesk
Hannu Hoskonen kesk
Anne Kalmari kesk
Markus Lohi kesk
Hanna Kosonen kesk
Timo Mehtälä kesk
Eerikki Viljanen kesk
Markku Siponen kesk
Antti Kaikkonen kesk
Katri Kulmuni kesk
Tuomas Kettunen kesk
Hilkka Kemppi kesk
Eeva Kalli kesk
Hanna-Leena Mattila kesk
Antti Kurvinen kesk
Petri Honkonen kesk
Mika Lintilä kesk
Mikko Savola kesk
Annika Saarikko kesk
Pekka Aittakumpu kesk
Olga Oinas-Panuma kesk